

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Verhoog de pensioenpremies

van Praag, B.; Smittenaar, G.V.

Publication date

2010

Document Version

Final published version

Published in

De Volkskrant

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Praag, B., & Smittenaar, G. V. (2010). Verhoog de pensioenpremies. *De Volkskrant*, 16.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Verhoog de pensioenpremies

**Bernard van Praag
G.V. Smittenaar**

De auteurs zijn bestuurslid en voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG). Als er gekort moet worden op de pensioenen ontzie dan de ouderen. Laat de staat en bedrijven de gaten in de reserves aanvullen. En verhoog de premies.

Gepensioneerden dreigen een lager nominaal pensioen te krijgen dan waar ze altijd op gerekend hadden. Het gaat hier om het aanvullend pensioen, waarvoor zij een werkmansleven lang met hun pensioenpremie hebben gespaard. Veel ouderen, die al met pensioen zijn, raken hierdoor in paniek. Om hoeveel gaat het, en is dit het begin van een reeks van afstempelingen?

Er wordt wel gesuggereerd, zoals Lans Bovenberg deed in een recente tv-uitzending, dat het alleen gaat om rijke mensen, zoals apothekers en notarissen. Maar bij de beroepsfondsen zitten slechts enkele procenten van de Nederlandse beroepsbevolking. Bij de meeste pensioentrekkingen gaat het om jaarlijks 10.000 euro of minder bovenop hun AOW. En zullen die gevoelens van bedrogen worden voor 64- of 55-jarigen, die naar hun pensioen toelopen, veel anders zijn?

Nee, deze maatregel treft alle deelnemers in een verplichte pensioenregeling. Het is een dramatische aanslag op ons na 1945 met zorg opgebouwde systeem, dat geleid heeft tot een exemplarisch stabiel arbeidsbestel zonder stakingen en zonder de conflicten die men in andere landen

gewoonlijk vindt tussen werknemers en werkgevers. Nederland gooit een van zijn grootste schatten overboord. Niemand zal nog vertrouwen op de schone pensioenbeloften volgens 'afpraak is afspraak'.

De vraag is nu waar het aan ligt en dan valt het woord dekkingsgraad. De pensioenreserves worden gezet tegenover de gediscoteerde waarde van de in de toekomst uit te betalen pensioenen. De waarde van de huidige verplichtingen hangt sterk af van de rentevoet waartegen men disconteert. Omdat de verplichtingen zich uitstrekken over een looptijd van 40 jaar of meer, is het volstrekt arbitrair om de rentevoet van één tijdstip, namelijk vandaag, te nemen om de waarde van die verplichtingen uit te rekenen, zoals nu bindend is voorgeschreven. Dat is boekhouderij van het ergste soort. Nu staat de rente zo laag als nooit tevoren, en moeten de verplichtingen dus torenhoog gewaardeerd worden. Zoals ook Dick Sluimers (Opinie&Debat, 19 augustus) schreef, is het veel realistischer voor die rentevoet een gemiddelde te nemen over bijvoorbeeld de laatste tien jaar, waardoor toevallige rentefluctuaties, die nu leiden tot paniek, worden uitgemiddeld.

Volgen wij deze richtlijn, dan is plotseling haast alle kou uit de lucht. Daarmee is niet gezegd dat de rente niet over vele jaren in de toekomst extreem laag kan blijven, maar door het toepassen van het voortschrijdend gemiddelde, zal die lage rentevoet pas zeer geleidelijk de dekkingsgraad beïnvloeden en kunnen pensioenfondsen zich daaraan aanpassen.

Is er na wijziging van de waardeeringsregels dan geen vuiltje meer aan de lucht? Zeker niet. Door de stijgende levensverwachting worden pensioenen duurder. Dan moeten natuurlijk ook de premies omhoog. Voor deze eenvoudige waarheid sluit

men hardnekkig de ogen. In het recente, gelukkig nog niet politiek aanvaarde STAR-akkoord tussen werkgevers en vakbonden fixeert men de maximum te betalen premie op het huidige percentage. Dit betekent dat de vakbonden met een gestage daling van de pensioenen over de komende jaren akkoord willen gaan.

Als er tot korting van pensioenafspraken moet worden overgegaan, moeten alle generaties daar dan gelijk in delen? De gepensioneerden van nu zijn veel vroeger gaan werken dan de 30-jarigen van nu, dus ze hebben veel langer premie betaald. De 65-jarigen (mannen) van nu mogen gemiddeld nog 13,7 jaar genieten van hun pensioen en de 30-jarigen van nu hebben na hun 65ste een voor spelde levensverwachting van 17 jaar.

De staat heeft in de jaren negentig zo'n 15 miljard euro uit het ABP gehaald

De ouderen van nu hebben dus meer betaald en zullen minder ontvangen dan de jongeren van nu. Als er gekort moet worden, ligt het voor de hand de ouderen te ontzien en de jongeren de duurdere prijs te rekenen.

Ook moet er aan herinnerd worden dat de staat in de jaren '90 ca.

15 miljard euro uit het ABP heeft gehaald, en dat ook tal van particuliere ondernemingen, toen de rente hoog stond, een aantal jaren geen of veel te lage pensioenpremies hebben afgedragen. Bovendien is jarenlang sinterklaas gespeeld met VUT-regelingen. Het zou de betrokken bedrijven, de overheid voorop, sieren om de gaten in de reserves die er bij veel fondsen zijn, wanneer we zouden uitgaan van een juist berekende reële dekkingsgraad van ca. 150, benodigd voor waardevaste pensioenen, zo spoedig mogelijk aan te zuiveren. Veel bedrijven hebben dit in de jaren '90 ook beloofd aan hun pensioenfondsen. Het gaat hier om bedragen die lager zijn dan wat de bankencrisis de belastingbetaler heeft gekost.

Dan nog zijn de huidige premies bij veel pensioenregelingen structureel te laag. Daarom moeten die premies bij een aantal fondsen structureel verhoogd worden met een paar procentpunten om de stijgende levensverwachting te kunnen pareren.

Hier stuiten wij op een pijnpunt. Omdat de traditie wil dat werkgevers tweederde van de pensioenpremie betalen, impliceert iedere premieverhoging een stijging van de arbeidskosten. Daarom verzetten werkgevers, inclusief de Staat, zich mordicus tegen hogere premies. Hun angst dat de arbeidskosten te hoog worden om op de internationale markt te kunnen concurreren, is reëel.

Hier lijkt de oplossing om bij de loononderhandelingen de totale brutoloonkosten, inclusief totale pensioenpremie, onderwerp van onderhandeling te maken, en het aan de werknemers zelf over te laten hoe ze het totale brutoloon willen verdelen over netto beschikbaar loon en pensioenpremie. Wil men vasthouden aan de traditionele 70 procent, dan zal men meer premie moeten gaan betalen dan nu het geval is.